

Na temelju odredaba Dodatka Sporazumu o osnovici za plaće u javnim službama od 13. svibnja 2009. te na temelju sporazuma o arbitraži od 5. i 6. prosinca 2011. sklopljenog između Vlade Republike Hrvatske i sindikata javnih službi – potpisnika Dodatka Sporazumu o osnovici za plaće u javnim službama od 13. svibnja 2009.,

arbitraža u sastavu:

1. dr. sc. Mario Vinković, neutralni predsjednik arbitraže,
2. Zvonimir Laktašić, Sindikat hrvatskih učitelja, predstavnik sindikata javnih službi – potpisnika Dodatka Sporazumu o osnovici za plaće u javnim službama od 13. svibnja 2009.
3. mr. sc. Ivica Babić, dr. med, Hrvatskih liječnički sindikat, predstavnik sindikata javnih službi – potpisnika Dodatka Sporazumu o osnovici za plaće u javnim službama od 13. svibnja 2009.
4. dr. sc. Zdravko Marić, Ministarstvo financija, predstavnik Vlade Republike Hrvatske,
5. Krešimir Rožman, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, predstavnik Vlade Republike Hrvatske

donijela je dana 7. prosinca 2011. sljedeću

ARBITRAŽNU ODLUKU

Utvrđuje se sljedeći sadržaj Izmjena i dopuna Dodatka Sporazumu o osnovici za plaće u javnim službama od 13. svibnja 2009. uključujući i preambulu toga dokumenta:

a) Izmjene i dopune Dodatka Sporazumu o osnovici za plaće u javnim službama od 13. svibnja 2009. – preambula:

„Polazeći od opredjeljenja za unapređenje i razvoj javnih službi, a imajući u vidu realne gospodarske uvjete i mogućnosti u kojima se nalazi RH u vrijeme potpisivanja ovih Izmjena i dopuna Dodatka Sporazumu o osnovici za plaće u javnim službama, (u dalnjem tekstu Izmjene i dopune) ugovorne strane konstatiraju da je svrha Dodatka Sporazumu o osnovici za plaće u javnim službama (u dalnjem tekstu Dodatak) osigurati dugoročno primjerenu i

314

pravednu cijenu rada u javnim službama u razdoblju nakon izlaska iz gospodarskih teškoća, što uključuje četiri faze:

1. očuvanje postojeće razine plaća i standarda zaposlenika u vrijeme krize i recesije.
2. vraćanje osnovice za plaće koja je vrijedila za mjesec siječanj 2009. godine.
3. vraćanje pariteta između plaća u javnim službama i prosječne bruto plaće u privredi koji su bili u 2008. godini i
4. dogovor o ostvarenju ciljane cijene rada i dinamici njenoga dostizanja (konvergencija).

Radi lakše provedbe cjelovitog sadržaja ovih Izmjena i dopuna ugovorne strane podupiru sljedeće mjere:

1. Donošenje smjernica Vlade za usklađeno vođenje politike plaća na nacionalnoj razini do 30. lipnja 2012. godine.
2. Izradu registra zaposlenika u javnom sektoru do kraja 2011. godine.
3. Analizu odredbi svih kolektivnih ugovora u javnim službama, uključujući i sve izmjene odnosno dodatke tim ugovorima, te sve sporazume koji po naravi stvari predstavljaju kolektivne ugovore a kojima se reguliraju plaće odnosno kriteriji za određivanje plaća u javnim službama, kao i sve propise kojim se određuju plaće odnosno kriteriji za određivanje plaća u javnim službama.
4. Sudjelovanje sindikata u koncipiranju reformi u javnom sektoru.
5. Donošenje novog zakona o plaćama kojim će se uskladiti plaće u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave s plaćama u državnoj upravi i javnim službama (ili stvaranje jedinstvenog sustava plaća).
6. Provedbu odgovarajuće politike plaća u trgovačkim društvima u pretežito vlasništvu Republike Hrvatske od strane Vlade.

b) Izmjene i dopune Dodatka Sporazumu o osnovici za plaće u javnim službama od 13. svibnja 2009. :

„I
U Dodatku Sporazumu o osnovici za plaće u javnim službama od 13. svibnja 2009. godine članak I mijenja se i glasi:

„Sporazumne strane suglasno utvrđuju da je dana 23. studenog 2006. godine zaključen Sporazum o osnovici za plaće u javnim službama temeljem kojeg se osnovica za izračun plaća u javnim službama u razdoblju od 2007. – 2009. godine uvećava za 6% godišnje.“

Sporazumne strane suglasno utvrđuju da je dana 13. svibnja 2009. sklopljen Dodatak Sporazumu iz stavka I ovog članka.“

II

Članak II mijenja se i glasi:

„Potpisnici Izmjena i dopuna suglasni su da se od dana potpisa Dodatka primjenjuje osnovica za izračun plaća za javne službenike i namještenike iz 2008. godine u visini od 5.108,84 kuna bruto.“

III

Članak III mijenja se i glasi:

„Način povrata osnovice

Osnovica za obračun plaća u javnim službama iznosit će 5.415,37 kuna bruto za mjesec u kojem službeni pokazatelji Državnog zavoda za statistiku RH ukažu na poboljšanje stanja odnosno rast međugodišnjeg realnog tromjesečnog BDP-a za dva tromjesečja uzastopno (u odnosu na isto razdoblje prethodne godine) prosječno dva ili više posto (mjereno aritmetičkom sredinom dvije stope realnog rasta međugodišnjeg tromjesečnog BDP-a dva uzastopna tromjesečja) i primjenjivat će se iza toga do prve sljedeće promjene prema ovim Izmjenama i dopunama.“

IV

Članak IV mijenja se i glasi:

„Način usklađivanja pariteta

Točno šest mjeseci nakon objave podatka iz članka III ovih Izmjena i dopuna ugovorne strane utvrdit će odnos (kvocijent) pariteta između:

- pariteta mjesечne osnovne bruto plaće početnika s VSS-om u javnim službama prosječno za dvanaest mjeseci (koeficijent 1,25) u odnosu na prosječnu mjesечnu nominalnu bruto plaću u privredi u Republici Hrvatskoj u prethodnoj godini i
- istog pariteta iz prethodne alineje u 2008. godini,
a sve prema podacima Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske.

U slučaju smanjenja pariteta u odnosu na 2008. godinu osnovica za obračun plaća korigirat će se od prvog sljedećeg mjeseca nakon utvrđene razlike na način da se ista uveća za polovicu utvrđene razlike između pariteta i za polovicu projekcije očekivanog postotnog rasta prosječne bruto plaće u privredi RH u tekućoj godini, s ciljem očuvanja pariteta iz 2008. godine.

Nakon pet mjeseci od početka primjene korigirane osnovice, sukladno prethodnom stavku, osnovica će se uvećati za preostalih 50% utvrđene razlike između pariteta i za polovicu projekcije očekivanog rasta prosječne bruto plaće u privredi RH u tekućoj godini, s ciljem očuvanja pariteta iz 2008. godine.

Projekciju rasta plaća na temelju podataka o plaćama i tekućih gospodarskih kretanja ugovorne strane odredit će dogовором. Ako se dogovor ne postigne projekciju će odrediti Arbitražno vijeće sukladno proceduri iz članka o Arbitražnom vijeću iz ovih Izmjena.

Za slučaj da se do 31.12.2012. godine ne ostvare pretpostavke iz članka III ovih Izmjena i dopuna Vlada se obvezuje da će korigirati osnovicu za obračun plaća u javnim

službama, na način da će ista biti na razini koja odgovara utvrđenom paritetu između bruto plaće VSS početnika u javnim službama (koeficijent 1,25) i prosječne bruto plaće u privredi u RH za cijelu 2008. na godišnjoj razini. Ciljni paritet iz 2008. godine odnosit će se na cijeli godišnji interval u 2012. godini. Korekcija će se obaviti nakon što budu poznati podaci o kretanju bruto plaća u privredi za cijelu 2012. godinu na način da će do 31.03.2013. godine biti utvrđena potrebna korekcija osnovice a Vlada će od 1. travnja 2013. započeti isplatu uvećane osnovice sve do sljedeće promjene osnovice prema ovim Izmjenama, što uključuje i isplatu razlike temeljem uvećanja osnovice od 1. siječnja 2013. godine za ustanovljenu korekciju.“

V

Članak V mijenja se i glasi:

„Nakon jedanaest mjeseci od zadnje korekcije osnovice prema člancima III i IV ovih Izmjena i dopuna Vlada RH obvezuje se započeti obračun i isplatu plaća radi dostizanja ciljane cijene rada u paritetu između mjesečne osnovne bruto prosječne plaće VSS početnika u javnim službama (koeficijent 1,25) i prosječne bruto plaće u privredi RH u omjeru 95:100, na način da će se osnovica povećati za međugodišnji rast prosječne bruto plaće u privredi RH za zadnjih šest mjeseci za koje postoje objavljeni podaci Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske uvećana za 1,5%.

Daljnji proces konvergencije plaća u javnim službama nastavit će se svake godine sve do kraja 2016. godine putem povećanja osnovice jednom godišnje za međugodišnji rast prosječne bruto plaće u privredi RH uvećano za postotak o kojemu će se pregovarati jednom godišnje.

Proces konvergencije se završava najkasnije krajem 2016. godine uspostavom relativne cijene rada u omjeru iz stavka 1. ovog članka prosječno za cijelu 2016. godinu.“

VI

Članak VI briše se:

VII

Članak VII mijenja se i glasi:

„Ovim člankom utvrđuju se odgovarajući uvjeti nužni za ostvarivanje odredbi Dodatka odnosno Izmjena i dopuna:

1. Ako realni međugodišnji tromjesečni BDP zabilježi negativan rast u nekom od razdoblja opisanih u člancima III do V ovih Izmjena i dopuna usklađba se odgađa za onoliko tromjesečja koliko je pad realnog tromjesečnog BDP-a (u odnosu na isto razdoblje prethodne godine) trajao. Ova odredba se primjenjuje od dana stupanja na snagu ovih Izmjena i dopuna.

2. Potpisnici utvrđuju da je međugodišnji realni tromjesečni BDP zabilježio u 2009. godini u prosjeku dva uzastopna tromjesečja (mjereno aritmetičkom sredinom dvije stope realnog rasta međugodišnjeg tromjesečnog BDP-a dva uzastopna tromjesečja) pad od 5% ili više čime su se temeljem potписанog Dodatka Sporazumu o osnovici za plaće u javnim

službama ispunili uvjeti za pristup reviziji Dodatka odnosno arbitraži u slučaju da revizija nije postignuta. Također potpisnici utvrđuju da je međugodišnji realni tromjesečni BDP zabilježio tijekom 2010. godine pad u prosjeku dva uzastopna tromjesečja (mjereno aritmetičkom sredinom dvije stope realnog rasta međugodišnjeg tromjesečnog BDP-a dva uzastopna tromjesečja) veći od 0,5% čime su se također ispunili uvjeti za pristup reviziji Dodatka.

3. Ako u razdoblju od potpisa ovih Izmjena i dopuna do kraja 2016. godine pad međugodišnjeg realnog tromjesečnog BDP-a u prosjeku dva uzastopna tromjesečja (mjereno aritmetičkom sredinom dvije stope realnog rasta međugodišnjeg tromjesečnog BDP-a dva uzastopna tromjesečja) bude veći od 1% potpisnici ovih Izmjena i dopuna pristupit će reviziji Dodatka odnosno Izmjena i dopuna. Ako se potpisnici ne dogovore o reviziji o istome će odlučiti arbitraža koju će u tom slučaju ugovoriti potpisnici ovih Izmjena i dopuna.

4. Ako masa sredstava za plaće korisnika državnih proračuna prijeđe više od 11% BDP-a na godišnjoj razini u 2012. godini, pristupit će se reviziji Dodatka odnosno Izmjena i dopuna. „

VIII

Iza članka VII dodaju se novi članci VII a, VII b i VII c koji glase:

„Članak VII a

Arbitraža

Arbitraža tj. arbitražno vijeće iz ovih Izmjena i dopuna, sastoji se od po dva predstavnika svake ugovorne strane, koje jedna ugovorna strana na zahtjev druge ugovorne strane mora imenovati u roku od tri radna dana, te od neovisnog predsjednika kojeg sporazumno određuju obje ugovorne strane.

Ako se ugovorne strane ne mogu sporazumjeti u roku od tri radna dana o imenovanju predsjednika arbitražnog vijeća na način propisan stavkom 1. ovoga članka, svaka strana će predložiti rang listu od pet kandidata za neovisnog predsjednika. Svakom kandidatu pripada broj bodova prema mjestu na rang listi, a predsjednik je onaj kandidat koji se našao na obje liste i ima najviše bodova.

Ako se niti na način određen stavkom 2. ovoga članka ne odredi predsjednik arbitražnog vijeća, ili to ne bude učinjeno u roku od tri radna dana, predsjednika će imenovati predsjednik Županijskog građanskog suda u Zagrebu u roku od tri radna dana.

Arbitražno vijeće svoju odluku donosi većinom glasova.

Ako jedna ugovorna strana odbija sudjelovati u arbitražnom postupku kako propisuju ove Izmjene i dopune, postupak će se provesti bez njezinog sudjelovanja, a odluku donosi predsjednik arbitražnog vijeća.

Svoju odluku arbitraža je dužna donijeti u roku od petnaest dana od dana imenovanja predsjednika arbitražnog vijeća.

Odluka arbitraže ima pravnu snagu i učinke sadržaja Izmjena i dopuna Dodatka Sporazumu.

VII b

Metodološke pretpostavke

1. Pod cijenom rada u javnim službama za svrhe ovih Izmjena i dopuna te Dodatka smatra se osnovna bruto plaća koju čini umnožak koeficijenta i osnovice za korisnike državnog proračuna.
2. Osnovne kategorije za usporedbu radi usklađivanja plaća su bruto plaća početnika s VSS-om u javnim službama koja odgovara koeficijentu 1,25 prema važećem Zakonu o plaćama ili prema Uredbi i prosječna bruto plaća u privredi RH prema podacima Državnog zavoda za statistiku.
3. Odnos osnovnih kategorija za usporedbu radi usklađivanja plaća, kako su opisane u prethodnoj točci, na razini cijele 2008. godine, iznosio je 87,9:100.
4. Prosječna bruto plaća u privredi RH odgovara agregiranoj i ponderiranoj prosječnoj bruto plaći svih djelatnosti iz Nacionalne klasifikacije djelatnosti (NKD) isključujući djelatnost obrazovanja (P), javne uprave i obrane (O) te zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (Q)
5. Plaće se uspoređuju na razini godišnjih intervala.
6. Termin konvergencija označava proces sustizanja ciljanih omjera u plaćama kao relativne cijene rada.
7. Kraj procesa konvergencije je u Dodatku definiran na razini od 92:100 dok polazni odnos nije definiran. Obzirom da je Dodatak podrazumijevao odnos bruto plaće početnika u javnim službama (koeficijent 1,25) prema prosječnoj nominalnoj bruto plaći u RH (što je u smislu ovih Izmjena i dopuna ekvivalent prosječnoj nominalnoj bruto plaći u pravnim osobama u RH), utvrđuje se da je polazni odnos za konvergenciju u Dodatku iznosio 85,1:100 za 2008. godinu.
8. Temeljem prijelaza, u ovim Izmjenama i dopunama, s prosječne nominalne bruto plaće u RH na prosječnu bruto plaću u privredi RH, utvrđuje se da je polazni odnos osnovnih kategorija za usporedbu radi usklađivanja plaća, tj. plaća početnika u javnim službama (koeficijent 1,25) prema prosječnoj bruto plaći u privredi u RH za 2008. iznosio 87,9:100 te da isto predstavlja razinu s koje započinje proces konvergencije dok isti završava dostizanjem razine od 95:100.
9. Prijelazom, u ovim Izmjenama i dopunama, s prosječne nominalne bruto plaće u RH na prosječnu bruto plaću u privredi RH, uklonjen je problem spiralnog utjecaja iz Dodatka. Naime, prema odredbama Dodatka jedna kategorija za usporedbu plaća je svojim rastom utjecala na kretanje druge kategorije te se time stvarao pogrešan i financijski nepovoljan okvir za konvergenciju.
10. Zadužuje se Državni zavod za statistiku da potpisnicima ovih Izmjena i dopuna, redovito, mjesečno, dostavlja sve podatke potrebne za izračune pokazatelja odnosa plaća relevantnih za odredbe ovih Izmjena i dopuna o osnovici za plaće u javnim službama. Navedeni podaci jesu:
  - a. Za sva područja djelatnosti NKD-a 2007: masa za plaće u djelatnostima, broj zaposlenih koji je primio te plaće u djelatnostima na kojima se temelji obračun te prosječnu mjesečnu bruto plaću po zaposlenom po područjima djelatnosti.

- b. Agregiranu prosječnu mjesečnu bruto plaću po zaposlenom u područjima djelatnosti NKD-a 2007 za Republiku Hrvatsku, od A do N, plus R,S u pravnim osobama, te slijedeće elemente obračuna: masu za plaće u djelatnostima A-N, R, S, broj zaposlenih koji je primio te plaće u djelatnostima A-N, R, S na kojima se temelji obračun te prosječnu mjesečnu bruto plaću po zaposlenom po područjima djelatnosti A-N, R, S
- c. Agregiranu prosječnu mjesečnu bruto plaću po zaposlenom u područjima djelatnosti NKD-a 2007 za Republiku Hrvatsku O,P,Q u pravnim osobama, te slijedeće elemente obračuna: masu za plaće u djelatnostima O,P,Q, broj zaposlenih koji je primio te plaće u djelatnostima O,P,Q na kojima se temelji obračun te prosječnu mjesečnu bruto plaću po zaposlenom po područjima djelatnosti O,P,Q.

VII c

Tehnička pitanja i interpretacije

1. U slučaju zakonskih promjena, drugih propisa i pravila koje mijenjaju numerizaciju sadašnjih vrijednosti, one će se preračunavati na novu numerizaciju sa svrhom ostvarenja ciljeva sporazuma.
  2. Ako u Izmjenama i dopunama odnosno Dodatku piše da se nešto primjenjuje, isplaćuje, povećava „od 1. u nekom mjesecu“ to znači da se u tom mjesecu vrši ta primjena, isplata odnosno povišica.
  3. Ako u Izmjenama i dopunama odnosno Dodatku piše da se nešto primjenjuje, isplaćuje, povećava „za mjesec“ to znači da se u prvom slijedećem mjesecu vrši ta primjena, isplata odnosno povišica.
  4. Ugovorne strane vratit će se na ekvivalentne vrijednosti iz Dodatka temeljem obračuna prosječne bruto plaće u pravnim osobama u RH u slučaju ozbiljnih teškoća sa statistikom zbog kojih je praćenje podataka o prosječnim bruto plaćama u privredi postalo neizvjesno, nepouzdano i neusporedivo uslijed čega je otežano ostvarenje svrhe ovog Sporazuma, a posebno se to odnosi na teškoće
    - oko numeričke transformacije podataka u ekvivalentne vrijednosti,
    - ako DZS promijeni metodologije koje onemogućavaju obračun, usporedbe i usklađivanja
    - ako DZS prestane dostavljati potpisnicima ovih Izmjena i dopuna elemente obračuna prosječne bruto plaće po djelatnostima.
- U slučaju spora o pitanju iz ove točke odlučit će arbitraža.“

IX

Članci VIII i IX brišu se.

X

Članak X mijenja se i glasi:

„Osim sudske zaštite prava iz ovih Izmjena i dopuna sindikati zadržavaju pravo i na organiziranje industrijskih akcija u slučaju neriješenih i otvorenih pitanja odnosno u slučaju kršenja ovih Izmjena i dopuna.“

XI

Članak XI mijenja se i glasi:

„Ove Izmjene i dopune stupaju na snagu nakon potvrde od strane relevantnih sindikalnih tijela u svakom od sindikata potpisnika. Ako sindikat o svojoj odluci ne obavijesti pisanim putem Vladu RH u roku od tri tjedna od potpisa ovih Izmjena i dopuna smatra se da je iste sindikat potpisnik prihvatio.

Ove Izmjene i dopune zaključene su u 11 primjeraka od kojih svaki od potpisnika na strani sindikata zadržava po jedan, a Vlada RH tri primjera.

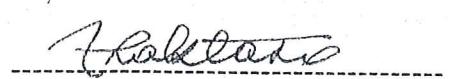
Ako se tijekom provedbe Dodatka i ovih Izmjena utvrdi da je neka odredba Dodatka i Izmjena i dopuna pravno nevaljala, to ne utječe na valjanost ostalih odredbi Dodatka i ovih Izmjena i dopuna.

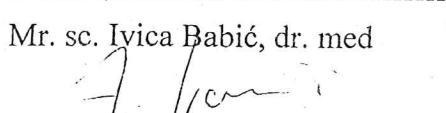
Dodatak Sporazumu i ove Izmjene i dopune smatraju se Ugovorom na određeno vrijeme u trajanju od 5 godina s time da se ugovorne strane obvezuju u dobroj vjeri pristupiti produljenju roka trajanja ovih Izmjena i dopuna za godinu dana u slučaju da u razdoblju od potpisivanja ovih Izmjena i dopuna zaključno do kraja 2016. godine bude zabilježen realni međugodišnji rast BDP-a manji od tri posto.“

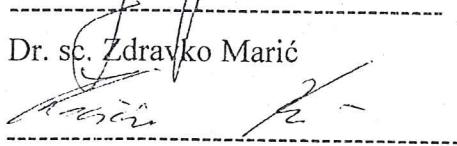
U Zagrebu, 7. prosinca 2011.

Članovi arbitraže:

Dr. sc. Mario Vinković

Zvonimir Laktašić

Mr. sc. Ivica Babić, dr. med.

Dr. sc. Zdravko Marić

Krešimir Rožman